

 AJUNTAMENT DE PALAMÓS
Departament de Joventut

Jornades d'Educació i Família 2011
8ª edició

Les oportunitats i els riscos associats a l'ús que fan els i les adolescents de les tecnologies

Ponent:
Dra. Sara Malo Cerrato
sara.malo@udg.edu

Palamós, 17 de març de 2011

 ERIDIQV
<http://www.udg.edu/eridiqv>

 Universitat de Girona

Institut de Recerca sobre Qualitat de Vida
Universitat de Girona

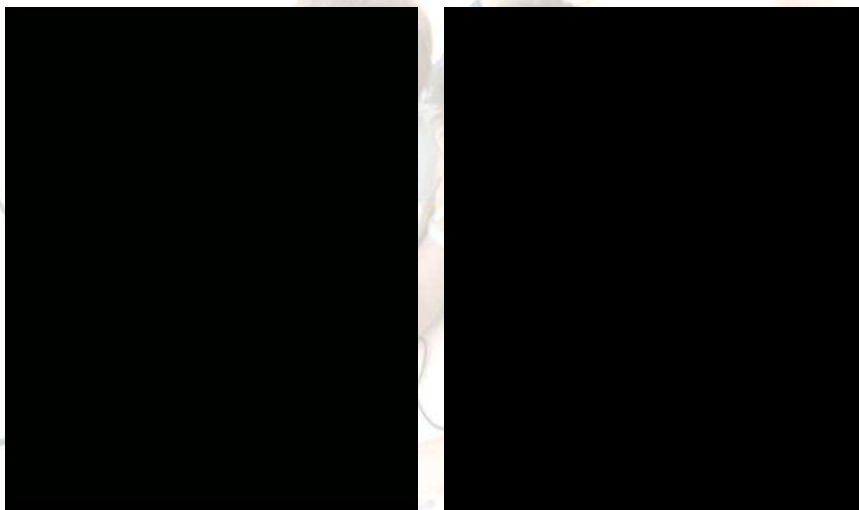

Les Generacions Interactives

http://www.generacionesinteractivas.org/?page_id=1678

Les Generacions Interactives

http://www.generacionesinteractivas.org/?page_id=1678

Objectius

- ❑ Crear un *procés obert de reflexió* entre tots els adults sobre quins són els riscos i les oportunitats que ens ofereixen les tecnologies.
- ❑ Trencar una llança a favor de l'ús que fan els i les adolescents de les tecnologies, "*desmitificant*" (o coneixent més a fons) els riscos i "*potenciant*" les oportunitats.
- ❑ Oferir una sèrie de *recomanacions* útils per fer un bon ús de les tecnologies.
- ❑ Oferir una sèrie de *recursos electrònics* per a l'ús didàctic de les tecnologies.
- ❑ Fer-nos conscients de la necessitat de no deixar mai de *formar-nos i "d'estar al dia"* de les tecnologies per poder guiar als nostres joves en el seu ús. Adults com a referents en la seva socialització.

Identifiquem riscos i oportunitats

- Què entenem per **risc**? Prové de l'italià *risico* o *rischio* que, alhora, té el seu origen en l'àrab *rizq* ("allò que depara la providència"). El terme fa referència a la **proximitat o possibilitat d'un dany**.
- Què entenem per **oportunitat**? del llatí *opportunitas*, és la conjuntura i la conveniència de temps i de lloc. Una oportunitat apareix com el moment o la ocasió propícia per **fer o aprofitar quelcom**.

RISCOS	OPORTUNITATS
Pèrdua de la comunicació "cara a cara"	Accés a molta informació
Addiccions	Millora l'aprenentatge
Pèrdua de la privacitat	Facilita els processos de relació
Accés sense control a la xarxa	Facilita els processos de comunicació
Problemes legals	Facilita la cerca de feina
Amenaces i violència	Major control i seguretat parental
Problemes escolars	Desenvolupament d'habilitats
Elevades despeses econòmiques	Millora la distracció i l'oci
Problemes familiars	Disminució de situacions de risc*
Problemes de salut	Augment de les responsabilitats
Pèrdua de temps	Estar al dia, a la moda
Consumisme	
Absència d'activitats d'oci alternatives	

Identifiquem riscos i oportunitats

	RISCOS	OPORTUNITATS
Percepcions adultes relatives a valors (Preocupacions)	▪ Pèrdua de la comunicació "cara a cara"	▪ Facilita els processos de comunicació
	▪ Consumisme	▪ Facilita els processos de relació
	▪ Absència d'activitats d'oci alternatives	▪ Millora la distracció/oci
	▪ Pèrdua de temps	▪ Accés a molta informació
	▪ Accés sense control a la xarxa	▪ Estar al dia, a la moda
	▪ Ser portat per la moda	▪ Augment responsabilitats
Percepcions adultes relatives a problemes (Probabilitats discutibles)	▪ Elevades despeses econòmiques	▪ Millora l'aprenentatge
	▪ Problemes escolars	▪ Desenvolupament d'habilitats
	▪ Problemes de salut	▪ Control i seguretat parental
	▪ Problemes familiars	▪ Facilita la cerca de feina
Temes "alarmants" (Riscos greus observables)	▪ Addiccions	▪ Disminució de situacions de risc

Identifiquen riscos i oportunitats

- ☞ Podem suggerir, doncs, que algunes tecnologies (Internet o el mòbil) són percebudes com *les dues cares de la mateixa moneda*.
- ☞ El que sovint identifiquem com un **perill** també és percebut alhora com una **avantatja**.
- ☞ El que en algunes ocasions és percebut com un **factor de risc** també és percebut com un **factor promotor**.
- ☞ Sembla ser que entre els “adults” existeix la doble visió de que determinades tecnologies permeten a les persones ampliar els seus horitzons i coneixements alhora que poden ser potencialment perilloroses si no se’n fa un bon ús d’elles.

Possibles riscos

INTERNET

- ☞ Xarxes socials
- ☞ Ciberbullying
- ☞ Assetjament als iguals
- ☞ Grooming
- ☞ Abús a la xarxa
- ☞ Estafes a la xarxa
- ☞ Privacitat
- ☞ Dependència o addicció
- ☞ Aïllament social

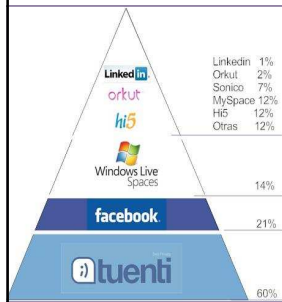
TELÈFON MÒBIL

- ☞ Ciberbullying
- ☞ Assetjament als iguals
- ☞ Dependència o addicció

TELEVISIÓ

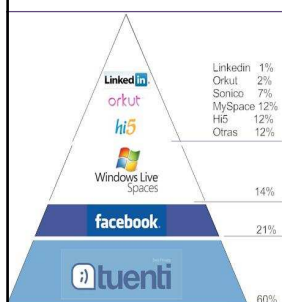
- ☞ Continguts inadequats

Internet: les xarxes socials (I)

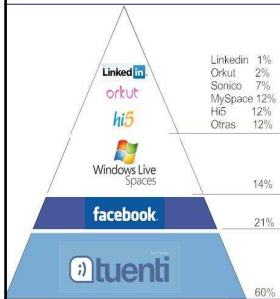
- ✓ Accedir a les xarxes està prohibit a menors de 14 anys.
- ✓ L'edat d'accés està baixant.
- ✓ **Tuenti**, que és la xarxa on-line més popular a Espanya entre els joves, ha pres una mesura de que *els menors han d'acreditar, mitjançant enviament del DNI en 92 hores, la seva edat.*
- ✓ **My Space** ha creat una guia específica per a menors i un servei per a pares.
- ✓ A Espanya hi ha un buit legal. A diferència, Estats Units disposa d'una llei específica de protecció del menor a Internet que, per exemple, obliga a que els pares enviïn una autorització firmada per correu o donin les dades de la seva targeta de crèdit per registrar-se en les pàgines. També prohibeix que als menors se'ls sol·liciti la seva adreça o telèfon.
- ✓ El *principal risc* de les xarxes socials és que es basen en la publicació d'informació de caràcter personal i la possibilitat de *establir una relació amb persones desconegues.*

Internet: les xarxes socials (II)

- ✓ Algunes dades recents de l'estudi *les xarxes socials i els menors* (Bringué i Sádaba, 2011) realitzat amb 12.919 alumnes de 10 a 18 anys d'arreu d'Espanya:
- ✓ **RISCOS:**
  - ✓ Els nois s'arrisquen més o estan més oberts que les noies a l'hora de penjar informació visual de caràcter personal.
  - ✓ 1 de cada 4 joves de 10 a 16 anys, usuaris de més d'una xarxa social, considera que pot penjar qualsevol foto o vídeo personal a la xarxa.
  - ✓ També perceben que és divertit parlar amb desconeguts a la xarxa, més els nois que les noies.
  - ✓ La probabilitat de patir assetjament a la xarxa, sol ser més elevada entre els nois i noies que utilitzen amb més freqüència les xarxes. Les noies són més vulnerables que els nois.
  - ✓ Com més ús es fa de la xarxa, més consciència hi ha dels potencials riscos que hi poden haver (60% dels usuaris avançats).

Internet: les xarxes socials (III)

OPORTUNITATS:

- ✓ 87% dels usuaris de xarxes estan *molt d'acord* amb que Internet és *útil, estalvia temps i facilita la comunicació*.
- ✓ A mesura que augmenta la seva edat, tenen més experiència, els usuaris tenen una visió més favorable sobre les oportunitats que ofereix Internet.
- ✓ Tenen interès mínim pels **estranyos**.
- ✓ La vida "**on-line**" representa els "**seu espai**", visible al grup d'iguals.
- ✓ **Oportunitat** excitant i relativament segura de cercar i crear la seva **identitat**.
- ✓ **Oportunitat-Risc** com a tret característic de l'adolescència.
- ✓ **Decisions difícils online i offline**: en qui confiar, què desvetllar de nosaltres, quan i com expressar emocions ...

Tres senzilles recomanacions:

- 👁 Supervisar com i quan es donen d'alta en una xarxa.
- 👂 Saber, respectant la seva intimitat, amb quin es comuniquen.
- 🗣 Fomentar la confiança per parlar de qualsevol tema.

Internet: altres formes d'assetjament

EL CIBERBULLYING

- ✓ El ciberbullying (o ciberintimidació) es defineix como un assetjament entre iguals utilitzant els mitjans electrònics (principalment, Internet i telèfon mòbil). Pot tenir diferents formes: enviament de textos amenaçadors, divulgar imatges o vídeos desagradables d'una altra persona, realització de trucades "perdudes" insistents, etc.
- ✓ Es tracta de situacions en que assetjador i víctima pertanyen al mateix grup d'iguals per raó d'edat o entorn (normalment, escolar).

EL GROOMING

- ✓ La situació d'assetjament procedent d'una persona adulta amb la finalitat sexual explícita o implícita. Conjunt d'estratègies que un adult desenvolupa per guanyar-se la confiança del menor amb la finalitat darrera d'obtenir concessions de caràcter sexual.
- ✓ Segons García (2010), psicòleg i guàrdia civil especialista del [Grup de Delictes Telemàtics \(GDT\)](https://www.gdt.guardiacivil.es/webgdt/home_alerta.php), el grooming és un delictes molt greu i molt excepcional, l'únic perill és que qualsevol pot ser víctima.

Internet i telèfon mòbil: addicció

- ☞ **ADDICCIÓ O ÚS DESMESURAT?**
- ☞ Sovint diem que els joves són addictes al mòbil, a Internet, l'ordinador, etc. Podem parlar realment d'addicció o d'un ús abusiu/mal ús?
- ☞ El que defineix una conducta addictiva no és tant la freqüència amb la que es realitza –que sol ser elevada- sinó que la pèrdua de control per part del subjecte, l'establiment d'una relació de dependència, la tolerància –necessitat progressiva de majors dosis- i la greu interferència en la vida quotidiana.
- ☞ La primera alarma en relació a l'ús de les TIC és *el temps dedicat a aquest*. El fet de no haver uns criteris de referència sobre quin temps ha de ser considerat adequat per utilitzar les tecnologies, dificulta saber fins a quin punt l'ús que està fent un adolescent és “normal”, “anormal”, “adequat” o “addictiu”. Cal anar en compte!
- ☞ Igual que qualsevol altre addicció a una substància química, els experts disposen de *criteris de diagnòstic per l'addicció a Internet o el mòbil*

Internet i telèfon mòbil: addicció

- ☞ **QUINS NOIS O NOIES SÓN MÉS SUSCEPTIBLES DE PATIR ALGUN TIPUS D'ADDICCIÓ A LES NOVES TECNOLOGIES (ADNT)?**
- ☞ Factors familiars: generalment, els que tenen probable addicció a alguna tecnologia (Internet, videojoc, mòbil) tenen majors conflictes familiars que els que no.
- ☞ Factors relacionats amb els amics: en el cas dels videojocs s'ha observat que els que tenen probable addicció passen moltes hores sols a casa o al carrer i, en el cas dels possible nois/es amb addiccions al mòbil surten més amb els amics i poden dur a terme alguna conducta de risc relacionada amb les drogues.
- ☞ Factors individuals (psicopatològics): els potencials addictes a les noves tecnologies tenen la característica de tenir un major nivell de dèficit en habilitats socials i alguns símptomes relacionats amb la depressió, la impulsivitat i agressivitat.

Internet i telèfon mòbil: addicció

☞ QUÈ PODEM FER?

- ☞ Conèixer més a fons aquests tipus d'addiccions (hi ha pocs estudis).
- ☞ Posar en marxa programes preventius i assistencials.
- ☞ L'educació i prevenció per part dels pares (no donar diners sense saber perquè els volen, no conèixer adequadament en que inverteixen el seu temps, no tenir un adequat control del temps lliure dels fills/es, no saber amb qui es relacionen, ... NORMES).
- ☞ Des de l'escola o institut cal endegar mesures per detectar i ajudar als joves que ho necessitin. És en aquestes edats on solen aparèixer aquests problemes, per tant, detectar-ho i tractar-ho és vital. Formació al professorat sobre aquest tipus de trastorn.
- ☞ Informar i formar als joves sobre els interessos que, sovint, hi ha al darrera de la venta i distribució de molts objectes tecnològics amb risc de produir addicció (nou mòbils i totes les seves aplicacions).

Les oportunitats de les TIC

☞ SEGONS LES INVESTIGACIONS ...

1. **POTENCIA L'EDUCACIÓ.** Molts grups de recerca internacionals i nacionals se centren en aquest camp. Per exemple, a nivell nacional tenim el Grup F9 especialitzat en l'ús educatiu dels videojocs i a nivell internacional a Mark Prensky.
  - ☞ Les tecnologies estan creant noves formes d'aprenentatge, originades en la relació que nens i adolescents estableixen amb els seus amics i companys.
  - ☞ Desenvolupen normes compartides entre els amics a l'hora de publicar informació (xarxes socials) i desenvolupar noves formes de comunicació escrita.
  - ☞ Desenvolupen interessos comuns per determinades temàtiques, el que fa siguin especialistes en diversos temes.
  - ☞ Desenvolupen noves habilitats cognitives, noves formes de pensar. Ex. Els videojocs ajuden a desenvolupar l'espai, la coordinació ull-mà, la capacitat atenció visual i la creativitat.
  - ☞ Determinades tecnologies poden servir per mantenir el contacte entre professors-alumnes i professors-pares a l'hora d'organitzar reunions, grups de treball, esdeveniments, etc.

Les oportunitats de les TIC

SEGONS LES INVESTIGACIONS ...

2. **POTENCIA LA SOCIALITZACIÓ.** Si se'n fa un bon ús, aporten beneficis en les relacions socials de nens i adolescents.
  - ☞ Algunes pantalles com la TV o els videojocs poden tenir un ús comunitari (família, amics) i, fins i tot poden ser més divertides d'usar pels joves.
  - ☞ El fet de compartir una activitat, parlar-ne, aprendre conjuntament, permet enfortir les relacions intergeneracionals.
  - ☞ Permet la socialització bidireccional (jo aprenc del meu fill/a i ell m'ensenya a mi).
  - ☞ Els adolescents de 12 a 18 anys consideren que l'ús de les tecnologies com a eines que els permeten mantenir i facilitar la comunicació i mantenir la relació amb els altres (sobretot amb els amics), els ajuda a *sentir-se bé a tenir benestar personal*, sempre i quan no se'n faci un ús abusiu (de la mateixa manera opinen els seus pares) (Casas i al., 2009).
  - ☞ Les investigacions també demostren que xarxes socials poden ser un context en el que els joves desenvolupin *normes socials* mitjançant la negociació amb els seus companys.

Les oportunitats de les TIC

SEGONS LES INVESTIGACIONS ...

3. **POTENCIA LA PARTICIPACIÓ SOCIAL.** Poder accedir a informació seriosa, culta i poder participar en activitats tant socials com recreatives. Permet als joves formar-se (cursos on-line) i cerca feina.
4. **BENEFICIS A NIVELL DE SALUT.** Algunes institucions com "The Markle Foundation" (NA) parlen d'usar els videojocs i la realitat virtual per educar en hàbits saludables. També algunes videoconsoles com la Wii Fit fomenten les activitats esportives.

Tot i la preocupació pels **riscos** tecnològics pels nens i adolescents, cal recordar que no s'ha de ser alarmista. Una important part del estudis semblen indicar que la gran majoria dels nens i adolescents que utilitzen les tecnologies no són "usuaris de risc".

Pel que fa les **oportunitats** es parla del seu potencial en molts àmbits, tot i que, de moment, no sembla que aquestes oportunitats s'estiguin explotant al màxim, degut en part, a la manca de coneixement o d'eines necessàries, la responsabilitat de la qual és de tots.

Recomanacions i conclusions

Font: El país.com 08/05/2009

- ☞ Un factor important a l'hora de treballar riscos i oportunitats és la **interacció entre les actituds dels adults i la dels propis nois i noies** en relació a l'ús de les TIC.
- ☞ Entre els adults, en general, es destaquen sovint dos actituds (a vegades confrontades i a vegades en convivència):
  - ☞ Les TIC constitueixen eines positives d'ajuda pel seu desenvolupament psicosocial.
  - ☞ Les TIC sobretot faciliten i inciten l'adquisició d'hàbits negatius entre els joves.
- ☞ Una bona forma de començar a afrontar aquests problemes és establint un **diàleg obert entre els adults** (professors o progenitors) i **adolescents** per dur a terme un **apropament d'interessos intergeneracionals**.
- ☞ Els experts recomanen donar major **protagonisme als propis joves** en el desenvolupament **d'actuacions**, tant per prevenir riscos, com per promoure oportunitats (fins i tot fent ús de les pròpies TIC).

Recomanacions i conclusions

ACTUACIONS CONCRETES QUE ES PORIEN DESENVOLUPAR A NIVELL COMUNITARI PER PREVENIR ELS RISCOS I POTENCIAR LES OPORTUNITATS

- ☞ **Informar** a partir de campanyes, fent xerrades conjuntes per joves i pares i informar utilitzant les TIC (donar valor positiu).
- ☞ **Formar a progenitors, a professionals i a joves**.
- ☞ Realitzar jornades, tallers o fòrums per joves (i adults).
- ☞ **Facilitar als joves l'accés a les TIC** (punts de connexió, locals equipats amb supervisió adulta)
- ☞ Utilitzar les TIC com eines per **facilitar i potenciar l'aprenentatge** dels adolescents.
- ☞ Intervenir **augmentant** el nombre d'ofertes d'**activitats d'oci alternatives**.
- ☞ **Informar** dels riscos de les TIC.
- ☞ **Potenciar** els aspectes positius de les TIC.
- ☞ **Intervenir a nivell individual** en aquells casos que s'hagin detectat alguna problemàtica associada a l'ús inadequat de les TIC.
- ☞ Intervenir creant **polítiques municipals**.
- ☞ **Intervenir amb el suport familiar**, és a dir, amb la implicació directa de les famílies.
- ☞ Tenir més recursos econòmics per TIC (millorar accessibilitat, campanyes, ...).

Recomanacions i conclusions

ACTUACIONS CONCRETES QUE ES PORIEN DESENVOLUPAR A NIVELL FAMILIAR PER PREVENIR ELS RISCOS I POTENCIAR LES OPORTUNITATS

- ✎ És important que pares i fills aprenguin de forma conjunta a utilitzar adequadament les TIC. En aquest cas, són els adolescents els qui millor dominen les múltiples funcions que es poden realitzar amb el mòbil, a més a més, de la comunicativa. Per això, cal transmetre als adults el missatge que no passa res si els fills saben més que ells. L'important és aprendre i compartir i no deixar tot el procés de socialització en l'ús de les NTICs en mans del grup d'iguals.
- ✎ No hi ha consens sobre quina és l'edat més adequada perquè un nen o nena tingui un telèfon mòbil o li comprem un ordinador (o el posem a la seva habitació). Depèn de les situacions i circumstàncies personals o familiars que facin aconsellable disposar d'aquest aparell. Actualment, amb els nous models familiars (famílies monoparentals, reconstituïdes, matrimonis divorciats, etc.) i les hores que pares i fills passen fora de la llar (a la feina i l'escola, respectivament), disposar d'aquests aparells pot ser una eina útil per seguir mantenint el contacte i les bones relacions familiars. Cal preguntar-se: quines necessitats té cada família i cada fill/a?
- ✎ Cal educar als fills en el consum responsable. Els adults en general, i els progenitors i els professors en concret, hem de ser els models de referència dels més joves i, per tant, cal que els donem exemples adequats de l'ús del telèfon mòbil i, per descomptat, de la resta de tecnologies.
- ✎ Si volem evitar que els nois i les noies es passin moltes hores tancats en les seves habitacions utilitzant les múltiples tecnologies que aquests puguin disposar, cal que els responsables de la compra d'aquests aparells decideixin situar-los en zones comunitàries de la llar per a què el seu ús sigui familiar. En aquest sentit, és interessant que els propis nois i noies participin activament en el procés d'adquisició dels aparells electrònics de la llar ja que, per una banda, aprenen a gestionar-se econòmicament i, per l'altra, el fet de prendre decisions amb la resta de membres de la família pot ajudar a millorar la satisfacció en mantenir converses sobre els mitjans i enfortir els llaços familiars.

Recomanacions i conclusions

ACTUACIONS CONCRETES QUE ES PORIEN DESENVOLUPAR A NIVELL FAMILIAR PER PREVENIR ELS RISCOS I POTENCIAR LES OPORTUNITATS

- ✎ Zones d'ús comunitari i acordar uns horaris d'ús.
- ✎ Gaudir de les tecnologies (xarxa, videojocs, TV...) en companyia dels fills/es.
- ✎ Fomentar l'esperit crític. Les normes de respecte i comportament també s'apliquen a la xarxa.
- ✎ Inculcar que no han de proporcionar dades personals a desconeguts (caramels a la porta de l'escola o parlar amb desconeguts).
- ✎ Consultar l'historial de navegació.
- ✎ Possibilitat d'activar els sistemes de control parental (controlen accés a determinats continguts, el temps d'ús).
- ✎ Denunciar si hi ha qualsevol sospita. Existeixen pàgines on fer-ho.

redes
n°75

"El profesor del siglo XXI ha de preparar a sus estudiantes para un futuro incierto."

Mark Prensky

MARK PRENSKY

'No me molestes, mamá. Estoy aprendiendo'

- ☞ L'educació necessita una revolució. Les innovacions que viurà el món educatiu acabaran desmantlant tot el sistema que avui en dia forma als ciutadans en les escoles i instituts.
- ☞ En aquest procés, la tecnologia, les xarxes socials o els videojocs tindran segurament un paper important, seran eines valuoses per transmetre noves habilitats als joves, les que necessitaran per arribar al mercat laboral i desenvolupar-se socialment en entorns acceleradament canviants.
- ☞ Hem de ser crítics davant el que difonen alguns mitjans de comunicació (premsa): sovint insisteixen en tot allò dolent, creant alarmisme social. No escriuen sobre allò bo. Així que l'opinió pública té una idea totalment oposada al que és. Creuen que els perills són grans i els beneficis, escassos. Però en realitat, els evidències científiques ens mostren que els beneficis són molts i els perills són escassos, reals, però escassos.
- ☞ *No és més violent un Telediari que un videojoc?*

<http://www.rtve.es/television/20101205/no-molestes-mama-estoy-aprendiendo/381903.shtml17>

ALGUNES PUBLICACIONS EN XARXA

**CULTURES MEDIÀTIQUES ADOLESCENTS:
Un estudi psicosocial centrat en el telèfon mòbil**

Tesi doctoral realitzada per: Sara Malo Cerrato

Sota la direcció del Dr. Ferran Casas

Programa de doctorat "Psicologia i Qualitat de Vida"
Institut de Recerca sobre Qualitat de Vida
i Departament de Psicologia
Universitat de Girona 2008

Preferències i expectatives dels adolescents relatives a la televisió a Catalunya

Kiddanet
el uso seguro de Internet para los niños

<http://www.tdx.cat/TDX-0223109-134709>

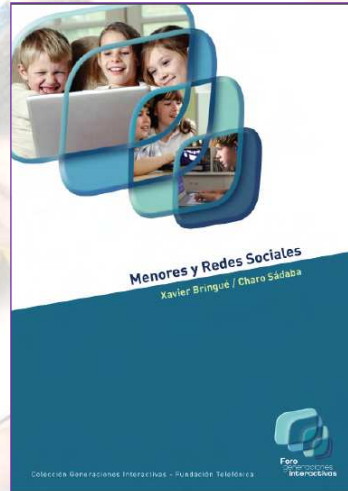
http://www.cac.cat/pfw_files/cma/recerca/altres/Preferencias_i_expectativas.pdf

<http://www.savethechildren.es>

ALGUNES PUBLICACIONES EN XARXA

http://www.generacionesinteractivas.org/?page_id=1678

http://www.generacionesinteractivas.org/wp-content/uploads/2011/01/Libro-Menores-y-Redes-Sociales_Fin.pdf

MATERIALES EDUCATIUS AL WEB

El MEC convoca des de l'any 1999, a través de l'[Institut de Tecnologies Educatives](#) (ITE), els Premis al desenvolupament de Materials Educatius, un certamen que serveix d'al·licient als professors per respondre a la creixent demanda de [continguts didàctics electrònics](#).

RECURSOS EDUCATIUS MULTIMÈDIA

LABORATORIO BÁSICO DE AZAR, PROBABILIDAD Y COMBINATORIA.

- AZAR Y PROBABILIDAD
- SITUACIONES PROBLEMÁTICAS
- COMBINATORIA
- EQUIPAMIENTO EXPERIMENTAL
- GUIAS DIDÁCTICAS Y CRÉDITOS

Juan García-Hernán, 2009 / 2010

<http://ntic.educacion.es/w3/eos/MaterialesEducativos/mem2010/labazar/index.html>

Ortografía natural

Entrar

Autor: José Emilio Rosales

Ministerio de Educación
 I+D+i de Tecnología Educativa
 Ministerio General de Evaluación
 © Tecnología 2007. Madrid - Tel: 913 70 300 Fax: 913 688 700

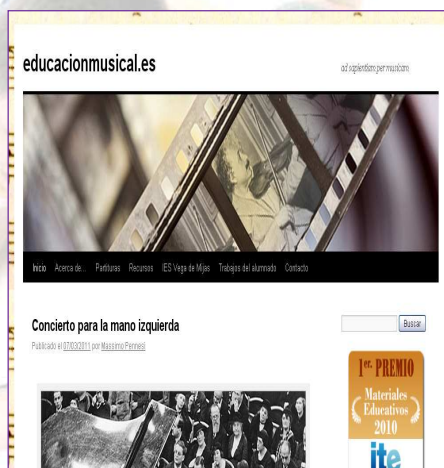
http://ntic.educacion.es/w3/eos/MaterialesEducativos/mem2010/ortografia_natural/index.html

MATERIALES EDUCATIUS AL WEB

BLOGS EDUCATIUS

<http://playfol.blogspot.com/>

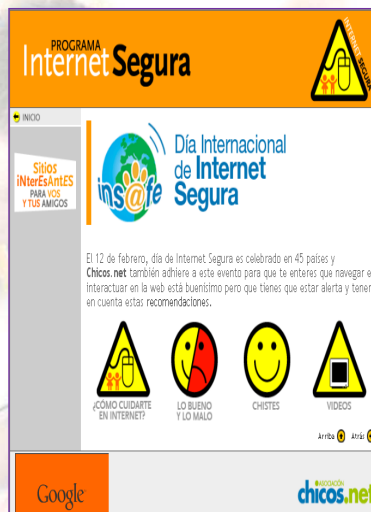

<http://www.educacionmusical.es/>

WEBS AMB MATERIAL DIDÀCTIC

<http://www.tus10comportamientosdigitales.com/home/1>

<http://www.chicos.net/internetsegura/>

WEBS AMB MATERIAL DIDÀCTIC

<http://chaval.red.es/chavales/page?p=index>

[http://chicos.net.ar/amigos en red ok/](http://chicos.net.ar/amigos%20en%20red%20ok/)

WEBS AMB MATERIAL DIDÀCTIC

<http://www.infanciaytecnologia.com/>

PORTALS D'AJUDA/DENÚNCIA ONLINE

<http://www.pantallasamigas.net/>

<http://www.protegeles.com/>

PER ACABAR ...

EL MAJOR RISC ÉS NO DOTAR D'EINES EDUCATIVES ALS NOSTRES FILLS. CAL ENSENYAR-LOS A SER CRÍTICS DAVANT DE ... LES TIC I LA VIDA EN GENERAL.

PER TANT, EL MILLOR QUE PODEM FER AMB LES NOSTRE JOVES ÉS ...

COMUNICAR-NOS, APRENDRE, DEIXAR ESPAI-INTIMITAT, NO CONTROLAR SINÓ QUE SUPERVISAR, COMPARTIR JOCS, FORMAR-NOS, ESTAR AL DIA ...

 AJUNTAMENT DE PALAMÓS
Departament de Joventut

Jornades d'Educació i Família 2011
8ª edició

GRÀCIES PER LA SEVA ATENCIÓ!

ERIDIQV
<http://www.udg.edu/eridiqv>

 Universitat de Girona

Institut de Recerca sobre Qualitat de Vida
Universitat de Girona